

prima instanță: V. Cupcea
instanța de apel: A. Minciuna, L. Popova, A. Panov

dosarul nr. 2rac-208/17

ÎNCHEIERE

28 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă
Judecătorii Ion Druță, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către reprezentantul Societății cu răspundere limitată „Man & Vals”, avocatul Igor Domnicu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Prodenar” împotriva Societății cu răspundere limitată „Man & Vals” cu privire la încasarea datoriei, a penalității de întârziere și a dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Man & Vals” și menținută hotărârea Judecătoriei Orhei din 26 octombrie 2015,

c o n s t a t ă:

La data de 23 martie 2015, SRL „Prodenar” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Man & Vals” cu privire la încasarea datoriei, a penalității de întârziere și a dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 01 iunie 2012, între SRL „Prodenar” și SRL „Man & Vals” a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 01, prin care reclamanta s-a obligat să efectueze servicii de reparații a fațadei centrului comercial din str. Vasile Lupu, 44, or. Orhei, iar ultima, la rândul său, și-a asumat obligația să recepționeze și să achite lucrările efectuate.

Menționează că, contractul de antrepriză a fost discutat și expedit în adresa pârâtei prin e-mail, iar după semnarea acestuia, pârâta a solicitat verbal de a începe lucrările, urmând să-i elibereze un exemplar al contractului, fapt, care după apariția neînțelegerilor între părți, nu a mai avut loc.

Susține că, nu dispune de contractul de antrepriză semnat în original, însă faptul existenței acestuia la pârâtă se confirmă prin reclamația ultimei din 01 noiembrie 2012, prin care a solicitat rezilierea contractului de antrepriză nr. 01 din 01 iunie 2012, pe motivul încălcării termenului de executare a lucrărilor, mai mult, pârâta confirmă atât existența contractului de antrepriză, cât și existența relațiilor contractuale între părți.

Relevă că, conform pct.9.4 al contractului de antrepriză, în cazul rezilierii unilaterale, partea inițiatoare are obligația de a preveni în scris cealaltă parte în termen de 3 zile, cu indicarea motivelor rezilierii. De asemenea, va efectua primirea-predarea volumului de lucru îndeplinit la ziua transmiterii înștiințării. În termen de 3 zile din momentul înștiințării de reziliere a contractului, se va calcula volumul lucrărilor îndeplinite la ziua rezilierii contractului și a altor cheltuieli suportate de antreprenor în legătură cu executarea acestuia. După efectuarea calculului, dar nu mai târziu de termenul de 3 zile din momentul înștiințării în scris despre rezilierea contractului, se vor efectua achitățile reciproce și se va întocmi procesul-verbal conform căruia părțile nu ar avea pretenții materiale sau de altă categorie una față de alta.

Afirmă că, de la data emiterii reclamației și până în prezent, pârâta, fiind conștientă că SRL „Prodenar” nu deține originalul contractului de antrepriză, refuză semnarea proceselor-verbale de efectuare a lucrărilor, actul de verificare a decontărilor reciproce și facturile fiscale pentru lucrările executate.

Invocă că, a expediat în adresa pârâtei somațiile nr. 36 din 26 octombrie 2012, nr. 39 din 07 noiembrie 2012 și nr. 23 din 11 iunie 2013, prin care a solicitat achitarea benevolă a datoriei restante, însă acestea nu au fost executate.

Solicită încasarea din contul pârâtei a datoriei în sumă de 156 978,04 lei, a penalității de întârziere în sumă de 28 254,60 lei calculată conform pct. 7.2 al contractului, a dobânzei de întârziere în sumă de 39 201 lei în baza art. 619 alin. (1) din Codul civil și a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 5 885,37 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoria Orhei din 26 octombrie 2015 acțiunea a fost admisă și au fost încasate din contul SRL „Man & Vals” în beneficiul SRL „Prodenar” datoria în sumă de 156 978,04 lei, penalitatea de întârziere în sumă de 28 254,60 lei, dobânda de întârziere în sumă de 39 201 lei și cheltuieli de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 5 885,37 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 lei.

Prima instanță, admitând cerința privind încasarea sumei datorate, și-a argumentat concluzia prin constatarea faptului prezenței între SRL „Prodenar” și SRL „Man&Vals” a relațiilor contractuale, totodată, reținând că, prin reclamația nr. 02 din 02 noiembrie 2012 pârâta a solicitat rezilierea contractului de antrepriză nr. 01 din 01 iunie 2012 pe motivul încălcării de către reclamantă a obligației contractuale referitor la termenul de executare a lucrărilor de construcție și lucrările parțial efectuate sunt necorespunzătoare și necalitative.

Prima instanță a reiterat că, conform facturii fiscale nr. FB 5288188 din 02 octombrie 2014 reclamanta a executat lucrări de reparație a fațadei în sumă de 421 095,34 lei, iar pârâta a achitat în avans doar suma de 264 117,3 lei, fapt confirmat prin ordinele de plată nr. 272 din 06 iunie 2012 și nr. 350 din 03 iulie 2012 și prin reclamația SRL „Man&Vals” din 01 noiembrie 2012, astfel, datoria în sumă de 156 978,04 lei urmează a fi încasată în mod forțat prin prisma prevederilor art. 512 alin. (1) și 602 alin. (1) din Codul civil.

Totodată, prima instanță a reiterat că, pentru neonorarea obligației de plată a prețului contractului de antrepriză, pârâta a fost pusă în întârziere de către reclamantă pe perioada 01 noiembrie 2012 – 10 noiembrie 2014 și în conformitate cu art. art. 585 și 619 din Codul civil se calculează dobânda de întârziere.

Prima instanță, admitând cerința de încasare a penalității, a reiterat că, conform pct. 7.2 al contractului, părțile de comun acord au prevăzut calcularea penalității contractuale în mărime de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 10% din suma contractuală, iar pentru întârzierea semnării actelor de predare-primire a lucrărilor efectuate sau pentru neprezentarea unui refuz motivat de semnare a actelor de predare – primire a lucrărilor efectuate, în formă scrisă cu lista pretențiilor față de antreprenor, beneficiarul achită antreprenorului penalitate în mărime de 0,5% din suma actului de predare-primire a lucrărilor efectuate nesemnate, pentru fiecare zi de întârziere.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2016 a fost respins apelul declarat de SRL „Man & Vals” și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 iulie 2016 a fost admis recursul SRL „Man & Vals”, casată decizia instanței de apel și restituită pricina spre rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017 a fost respins apelul declarat de SRL „Man & Vals” și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 11 aprilie 2017, reprezentantul SRL „Man & Vals”, avocatul Igor Domnicu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și remiterea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece au fost încălcate și interpretate eronat normele de drept material și procedural și, anume, a fost soluționată problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces și au fost apreciate arbitrar probele, ceea ce a dus la încălcarea dreptului la un proces echitabil.

Menționează că, în scopul corectării erorilor judiciare indicate în decizia Curții Supreme de Justiție din 20 iulie 2016, instanța de apel, prin încheierea protocolară din 05 octombrie 2016, a ridicat pricina de la examinare și a remis-o în prima instanță pentru corectarea datei ultimului proces-verbal pentru ca să coincidă cu data ședinței de judecată în cadrul căreia a fost întocmit și data pronunțării hotărârii din 26 octombrie 2015.

Afirmă că, încheierea protocolară a instanței de apel din 05 octombrie 2016 nu are la bază nici un suport legal, deoarece Codul de procedură civilă nu conține astfel de reglementări, mai mult ca atât, prima instanță a corectat doar data întocmirii procesului-verbal, dar nu și ora, iar conform informației plasate pe portalul instanțelor de judecată, cauza civilă SRL „Prodenar” împotriva SRL „Man&Vals” a fost examinată la data de 26 octombrie 2015, ora 15:00 și nicidecum la ora 11:20, deoarece la orele 11:15 și 11:40 au fost numite spre examinare alte cauze.

Invocă că, procesul-verbal al ședinței de judecată din 14 octombrie 2015 a fost rectificat la data de 24 octombrie 2016, contrar prevederilor art 275, alin. (5¹) CPC, deoarece participanților la proces nu le-a fost adusă la cunoștință acest act al instanței de judecată, fiind, astfel, lipsiți de dreptul de a lua cunoștință cu procesul-verbal al ședinței de judecată și de a prezenta în termen de 5 zile obiecții asupra acestuia.

Susține că, instanțele de judecată nu au dispus audierea înregistrărilor audio a ședinței de judecată din 14 octombrie 2015 pentru a preciza cu exactitate data emiterii hotărârii primei instanțe - 26 octombrie 2015 sau 30 octombrie 2015, mai mult, nu este clar ce urma să fie rectificată - data amânării ședinței pentru 30 octombrie 2015 înscrisă în procesul-verbal al ședinței de judecată din 14 octombrie 2015 ori data pronunțării hotărârii.

Relevă că, instanța de apel, contrar prevederilor art. 373 alin. (5) CPC, nu s-a pronunțat asupra cererii cu privire la modificarea apelului declarat împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii cu restituirea pricinii la rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată cu toate că, reprezentantul intimatului a prezentat referință la această cerere și probe suplimentare, cărora instanța de apel nu le-a dat o apreciere legală.

Mai invocă că, prima instanță la judecarea cauzei a încălcat prevederile art. 62 CPC, deoarece nu au fost atrași în proces proprietarii bunului imobil, situat în or. Orhei, str. Vasile Lupu, 44, Valeriu Savin și Maria Savin, pe numele cărora a fost eliberată autorizația de construire nr. 29 din 22 mai 2009 și întocmit procesul-verbal de recepție finală nr. 32 din 29 mai 2012.

Astfel, califică ca lipsite de suport legal concluziile primei instanțe referitor la efectuarea lucrărilor de reparație a fațadei centrului comercial din or. Orhei, str. Vasile Lupu, 44 în temeiul unui contract de antrepriză nesemnat de presupusul anreprenor SRL „Prodenar” și beneficiarul SRL „Man&Vals” fără acordul coproprietarilor acestui bun imobil – Valeriu Savin și Maria Savin.

De asemenea, susține că, instanța de apel a ignorat absolut neîntemeiat cerințele invocate în apelul de bază și cel suplimentar, pronunțând o decizie contrar legii, încălcând, astfel, coproprietarilor bunului imobil din or. Orhei, str. Vasile Lupu, 44 - Valeriu Savin, Maria Savin și SRL „Man & Vals”, dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale.

Prin referința depusă la data de 05 iunie 2017 SRL „Prodenar” a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către reprezentantul SRL „Man & Vals”, avocatul Igor Domnicu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept

procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către reprezentantul SRL „Man & Vals”, avocatul Igor Domnicu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul reprezentantul SRL „Man & Vals”, avocatul Igor Domnicu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către reprezentantul Societății cu răspundere limitată „Man & Vals”, avocatul Igor Domnicu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă

Ion Druță

Mariana Pitic